

Toimintasuunnitelma 2022 Salon kaupungin museopalvelut

Vapaa-ajanlautakunta

27.1.2022

Sisällys

	1
Sisällys	2
Salon taidemuseo Veturitalli	3
Toimintasuunnitelma 2022	3
Toiminnan periaatteet	3
Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio	3
Jäsenyydet	3
Keskeiset toiminnot 2022	3
Kokoelmatyö	4
Kiinteistö	4
Näyttelyt ja tapahtumat	4
Yleisötyö ja markkinointi	5
Museokasvatus	5
Markkinointi	6
Salon historiallinen museo SAMU	7
Toimintasuunnitelma 2022	7
Toiminnan periaatteet	7
Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio	7
Jäsenyydet	7
Toiminta-ajatus ja museokohteet	7
Keskeiset toiminnot 2022	7
Kokoelmatyö	8
Kiinteistöt	8
Näyttelyt ja tapahtumat	8
Yhteistyö ja markkinointi	9
Museopalveluiden henkilöstö 2022	10
Määräaikaiset työsuhteet	11
Koulutus ja opintomatkat	11
Työhyvinvointi	11

Salon taidemuseo Veturitalli

Toimintasuunnitelma 2022

Toiminnan periaatteet

Salon taidemuseon toiminta on elämänlaatua parantavaa ja luovaa kuvataide- ja yleistä taidekulttuuria edistävää toimintaa. Taidemuseon palvelut on jaettu

- näyttelytoimintaan (vaihtuvat näyttelyt),
- yleisötyöhön (taide- ja kulttuurikasvatus, tapahtumat, museokauppa ja kokouspalvelut) sekä
- kokoelmatyöhön (täydentäminen, huolto, hoito ja hallinta sekä sijoitukset kaupungin palvelu- ja toimipisteisiin).

Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio

Salon taidemuseo Veturitalli on valtiosuutta saava ammatillisesti hoidettu museo ja kuuluu Salon kaupungin museopalveluihin. Museon asioista päätetään kaupungin sivistyspalvelujen vapaa-ajan lautakunnassa, jossa asiat esittelee sivistyspalveluiden johtaja.

Jäsenyydet

Salon taidemuseo Veturitalli on omistajayhteisönsä Salon kaupungin kautta Suomen Museoliiton äänivaltainen jäsen. Salon taidemuseo Veturitalli on Mitalitaiteen Killan jäsen sekä vuoden 2019 alusta Unescon alaisen kansainvälisen museoneuvoston ICOMin yhteisöjäsen.

Keskeiset toiminnot 2022

Museon pääsaleissa on esillä 22.1.-24.4.2022 Arnold Newmanin muotokuvaklassikoita kokonaisuudessa Masterclass – Uuden muotokuvan synty. Näyttely on tuotettu yhteistyössä kansainvälisen valokuvanäyttelyiden promootorin FEP:n kanssa ja sen kuratoinut amerikkalainen museonjohtaja ja professori William Ewing. Samaan aikaan museon galleria Sivuraide esittelee taidegraafikko Jaana Pauluksen tuotantoa näyttelyssä Väripuupiirroksia. Kesäksi 14.5.-4.9.2022 koottava Hans-Christian Bergin näyttely tuo yleisön nähtäväksi veistoksia ja installoituja elementtejä. Teoksissa pohditaan havaintokokemuksen syntymistä. Bergin kanssa samaan aikaan galleria Sivuraiteessa esitellään taiteilija Laura Laineen lasiveistoksia. Syksyllä 24.9.2022–8.1.2023 taidemuseon pääsaleissa nähdään teemallinen näyttely Überhund – ja muita koiruuksia ja galleria Sivuraiteessa Pilvi Takalan videoteos The Stroker.

Yleisötyö tuottaa museon näyttelyiden yhteyteen tapahtumia ja työpajoja pandemiaolosuhteiden ja –rajoitusten ehdoilla. Yksi vuoden keskeisistä teemoista on oppia tuntemaan museon yleisöt paremmin vahvistamalla tietoa kävijöistä ja ei-kävijöistä sekä erilaisten asiakkaiden tarpeista.

Kokoelmatalletukset kaupungin eri tiloissa jatkuvat entiseen tapaan, mutta talletusten sopimuskäytäntöjä uudistetaan vastuiden selkiyttämiseksi. Teossiirtoja suoritetaan toimitiloista luopumisen tai muuttojen yhteydessä sekä uusia tiloja käyttöön otettaessa. Teoksia huolletaan ja konservoidaan tarpeen mukaan.

Graafinen suunnittelu ja visuaalinen ilme ovat tärkeä osa taidemuseon näyttelytoimintaa ja museon brändiä. Taidemuseon logon käytölle tilataan ajantasainen graafinen ohjeistus ostopalveluna ja logon yleisilmettä parannetaan. Näyttelyiden graafinen ilme ja sen toteutus ratkaistaan jatkossakin näyttelykohtaisesti.

Veturitallin laajennus valmistui vuodenvaihteessa 2020/2021 ja museon tilat kasvoivat noin 270 neliöllä. Uudisrakennuksen takuukorjauksia jatketaan 2022 aikana.

Kokoelmatyö

Museo kartuttaa kokoelmaansa ja suunnittelee kokoelmapolitiikan päivittämistä. Kokoelmaa kartutetaan etupäässä omista näyttelyistä hankkimalla. Teosten monikäyttöisyys on etusijalla hankinnoissa museon varastotilojen ollessa hyvin niukat.

Taidemuseon laajennuksen myötä museolle valmistui 2020 uusi pienehkö kokoelmatila, joka toimii myös välivarastona kokoelmatyössä. Tilassa on varastoituna maalauksia ja veistoksia. Huomioidaan, että tilan ovi vaatii edelleen parannusta.

Kokoelmatyödenkset kirjataan sähköiseen Muusa-rekisteriin. Kokoelma käsittää 2465 teosta (sis. talletukset). Taidekokoelmien uudelleensijoituksia tehdään pyynnöstä vuosittain kymmeniä Salon kaupungin eri toimipisteisiin. Etätyön lopulta purkautuessa sijoitustoiminnan oletetaan edellisestä vuodesta vilkastuvan. Kokoelmatietojen ja -kuvien siirtoa avoimeen verkkoon toteutetaan Osuuskunta Suomen taide ja taidekokoelmat –palvelun kautta julkaistaville suomentaide.fi-sivuille.

Kaupungin prosenttitaide-periaatteen aktivoimista jatketaan yhdessä kaupungin kehitys- ja tilapalveluiden kanssa. Investointipäätöksen 2022 ehdoilla edistetään Perniön uuden koulun prosenttitaidehankintaa. Märynummen koulun prosenttitaidehankkeen (2021) loput teossijoitukset viimeistellään alkuvuodesta 2022. Kaupungin kulttuuristrategiassa rakennushankkeiden taiteen prosenttiperiaate on edelleen voimassa, vaikka sen toteuttamisessa on ollut vuosien katkos.

Julkisten veistosten huoltosuunnitelman tekeminen on aloitettu 2021 ja sitä jatketaan edelleen huomioiden samalla tilapalveluiden ja viheraluetiimin vastuut ja tarpeet.

Kiinteistö

Vuoden aikana Veturitallissa tehdään teknisten tilojen laajennukseen liittyviä takuutöitä ja valmistellaan pääsisäänkäynnin edustan talviaikaista lämmitystä sekä vanhan katoksen uusimista. Talviaikaan rännien ylivuoto sekä oven edustan jäätyminen haittaavat sisäänkäyntiä. Muita jatkossa kiinteistössä huomioitavia asioita ovat tornin ilmanvaihdon ja lämpötalouden parantaminen, vanhojen toimistotilojen lämmityksen parantaminen ja niiden lattiamateriaalien vaihto. Myös museon pollari-tyyppiset matalat ulkovalaisimet täytyy lähivuosina uusia niiden tekniikan vanhetessa ja pettäessä. Parannettavista asioista tehdään toimenpidelistä ja –suunnitelma tilapalveluita varten.

Veturitallin ensimmäisen näyttelysalin lounaaseen antavan seinän ikkunoiden näyttelyaikaista suojausta uusitaan vuoden aikana. Ikkunat avataan luonnonvalolle HC Bergin näyttelyn ajaksi. Investointivaroin hankitaan museoon uudet näyttelyvalaisimet sekä päätiloihin että galleriaan. Hankinnassa otetaan erityisesti huomioon valaisimien soveltuminen taidemuseokäyttöön sekä monipuolinen muunneltavuus. Valojen korjattavuus ja pitkä käyttöikä ovat myös tärkeitä määreitä valittavalle valotoimittajalle. Vanhat ehjät rungot luovutetaan kulttuurialaa painottaen kiertoon toimijoille, jotka voivat niitä hyödyntää. Tarpeet museopalveluiden sisällä kartoitetaan ensin.

Näyttelyt ja tapahtumat

Taidemuseon näyttelyohjelmiston rakenne on laadittu kansainvälisen valokuvataiteen ja kotimaisesti merkittävän taidetarjonnan ympärille. Paikallista taiteilijaa edustaa Perniössä osittain asuva taidegraafikko Jaana Paulus, jonka puupiirroukset avaavat vuoden gallerianäyttelytarjonnan.

Arnold Newman (1918–2006) on yksi 1900-luvun tuotteliaimmista ja menestyneimmistä muotokuvaan keskittyneistä valokuvaajista. Näyttely *Masterclass – Uuden muotokuvan synty* valottaa valokuvataiteilijan merkitystä muotokuvauksen uudistajana. Newmania pidetään valokuvauksen miljöömuotokuvan isänä, sillä hän loi vakiintuneen tavan esittää kuvattava tälle ominaisessa ympäristössä. Newman halusi päästä kiiltokuvamaista studiokuvausta syvemmälle ja ikuistaa henkilön persoonan. Hän meni kuvaamaan ateljeihin, työpaikoille tai todellisiin miljööihin aikana, jolloin tämä ei ollut vielä tavallista. Muotokuva voi näin olla eräänlainen ikkuna henkilön elämäkertaan. Vaikka kuvattavat eivät juurikaan hymyile, ovat ilmeet ajattomia ja malli inhimillisemmän tuntuinen kuin aiemmissa potrettikuvissa. Henkilökuvauksen lisäksi Newman oli kokeileva ja tekninen kuvapinnan testaaja. Hän rikkoi sääntöjä, repi kuvan reunoja, kaksoisvalotti kuvaa, rajasi rohkeasti. Jokainen kuvapinnan palanen on merkittävä. Newman toi valokuvaan tiukan, abstraktin sommittelun ja yhdisti

sen kertovaan sisältöön.

Samaan aikaan galleria Sivuraiteessa on Jaana Pauluksen värikkäitä puupiiirroksia, jotka ovat reduktiotekniikalla tehtyä taidegrafiikkaa. Tekniikassa kaikki teoksessa käytetyt värit painetaan yhtä ja samaa laattaa käyttäen. 1990-luvulla Pauluksen puupiiirrookset olivat värikkäitä ja kantaaottavia kun taas 2000-luvulla Pauluksen puupiiirrookset muuttuivat henkilökohtaisemmiksi. Teoksessa saattoi olla mukana esimerkiksi naispyhimys ilman sädekehää. Samoihin aikoihin teoksiin tuli mukaan kultaus osaksi tekniikkaa. Viime vuosina hänen teoksissaan on usein toistunut järvimaisema ja kasviaiheiden lisäksi ihmis- tai eläinfiguureita. Pauluksen silhuettimaiset hahmot kommunikoivat omalla herkällä tavalla Newmanin henkilökuvien kanssa. Molemmilla taiteilijoilla on pääosassa työskentely teoksen pinnan tasolla eikä visuaalista syvyyssilluusiota juurikaan tavoitella. Syvyys rakentuu tarinan kautta.

Kesällä 14.5.-4.9.2022 nähtävä HC Bergin näyttely tuo museoon suuria veistoksia ja kuvanveiston elementtejä. Suurin osa on taiteilijan itsensä omistamia ja joukossa on uusiakin töitä. Muutama näyttelyn teoksista tulee lainattuina muista Suomen museoista. Bergin teosten perusidea on pohtia havaintokokemuksen syntymistä. Tutut, silmää askarruttavat teokset vievät katsojan perusasioiden äärelle: miksi näemme niin kuin näemme? Esimerkiksi värillisten akryylimuovilaatikoiden rakenne houkuttelee lähemmäs, sillä kaukaa katsottuna ne hahmottuvat erilaisina kuin lähelle tultaessa. Bergin teosten ympärillä vahvistuu kokemus siitä, että havaintokokemus on myös kehollista. Se kuinka näemme ja koemme asioita, kietoutuu omien kokemustemme ja menneisyytemme pohjalle. Tämä vaikuttaa myös siihen, kuinka havainnosta puhutaan. H.C. Bergin teokset hämmentävät tuttua katsomisen tapaa ja houkuttelevat hylkäämään ennakkokäsitykset. Ne vihjaavat, ettei ensimmäiseen aistihavaintoon kannata aina uskoa: todellisuus saattaakin olla monitahoisempi kuin ihmissilmä koskaan pystyy tavoittamaan.

Bergin rinnalla galleria Sivuraiteessa esittäytyy kuvittajana tunnetuksi tullut Laura Laine. Hänen lasiveistoksensa toimivat leikkisänä keskustelukumppanina Bergin massiivisempien akryyli- ja metalliteosten rinnalla. Näyttelyssä *Egg, Sugar & Pink Flora* on samalla tavoin kyse ennakkokäsityksistä ja katsomisesta. Katsoja yllättyy galleriaan astuessaan: ilmeikkäät, mielikuvitukselliset rakennelmat ovat kuin lasisia avaruusraketteja laukaisualustalla, syvänmeren koralleja tai piikkipäisiä pokaaleja. Runsaus vie tulkinnan helposti barokkiin ja rokokooon. Samoin Laineen käyttämät keinot tuovat mieleen pop-taiteen maailman, mutta sävy teoksissa on näitä herkempi ja keimailevampi. Laine on kiinnostunut väreistä, maalauksellisuudesta ja lasin hulluistakin mahdollisuuksista. Vapaasti puhalletut lasiteokset ovat syntyneet Laineen piirustuspyödyllä ja tšekkiläiset lasinpuhaltajamestarit ovat puhaltaneet teokset Nuutajärvellä yhteistyössä taiteilijan kanssa.

Syyskautella 24.9.2022–8.1.2023 päätuloissa nähdään teemanäyttely *Überhund - ja muita koiruuksia*. Ihmisen ja koiran historia on yhteinen. Yhteiselomme ajan koira on toiminut paitsi ihmisen kumppanina ja työtoverina, myös muusana ja tekojemme inspiraationa. *Überhund* ja muita koiruuksia kertoo suhteemme ainutlaatuisuudesta esitellen monipuolisesti koiran eri rooleja kuvataiteessa viimeisen 150 vuoden aikana. Koira viestii kuvataiteessa kulttuuristamme ja peilaa yhteiskuntaamme. Perinteisesti koiraa kuvaavaan taiteeseen on liitetty esimerkiksi turvan, uskollisuuden, kumppanuuden, avun tai suloisuuden määreitä. Näiden lisäksi *Überhund* kertoo koiran poliittisista rooleista, jalostuseettisistä kipukohdista sekä iloittelee teosten materiaalisuudella. Teokset kootaan yksityisistä ja julkisista kokoelmista ympäri maata. Näyttelyn tuottaa Salon taidemuseo ja sen kuraattoreina toimivat museonjohtaja Susanna Luojus sekä FM, tutkija Sonja Hämäläinen. Näyttely jatkaa Salosta 2023 Kouvolan taidemuseoon, Jyväskylän taidemuseoon sekä Mikkelin taidemuseoon. Mahdollisesti näyttelykiertue täydentyy vielä 2024 kohteilla.

Samaan aikaan galleria Sivuraiteessa on esillä Pilvi Takalan videoteos *The Stroker*. Teos pohjautuu Pilvi Takalan kahden viikon pituiseen interventioon Second Homessa, trendikkäässä itälontolaisessa yhteisöllisessä työtilassa. Intervention aikana Takala esiintyi työtilan palkkaamana hyvinvointiammattilaisena, jonka uraauurtava yhtiö Personnel Touch tarjosi kosketuspalveluita työpaikoilla. Ihmiset reagoivat kosketukseen hyvin eritavoin. Samaan aikaan esillä olevista näyttelyistä löytyy kosketuspinta; niin Stokerin kuin temaattisen *Überhund*-näyttelyn yksi näkökulma on vuorovaikutuksen kokemus ja tarve kanssaeläjiemme kanssa.

Omasta kokoelmasta ripustetaan vuoden aikana vaihtelevasti esille teoksia museon kahvilatilaa.

Yleisötyö ja markkinointi

Museokasvatus

Taidemuseo panostaa yleisötyöhön valmistamalla näyttelyihin normaalitilanteessa ääniopasteita ja muita museopedagogisia sisältöjä ja soveltaa niistä mobiili- ja nettiaineistoja. Toimenpiteillä edistetään asiakkaan kokemusta museosta avoimena oppimisympäristönä sekä museokäynnin yhteydessä kuin sen ulkopuolella. Näyttelyjen yleisöopastukset kulkevat näyttelyiden rinnalla tärkeänä museopedagogiikan osana.

Laajennusremontin yhteydessä museoon on saatu pysyvä työpajatila. Työpajatoiminta on käynnistynyt yleisö- ja terveystarjoitukset huomioiden loppuvuodesta 2021. Koronapandemian sallimissa rajoissa toteutetaan myös

erilaisille kohderyhmille suunnattuja työpajoja sekä kursseja, jotka syventävät näyttelyiden teemoja. Newmanin näyttelyn yhteydessä toteutetaan kaksi lauantaita kestävä valokuvatyöpaja, minä aikana työstetään muotokuvan teoriaa ja harjoitellaan muotokuvaamista. Samoin pyritään toteuttamaan luentotyyppinen asiantuntijapuheenvuoro muotokuvauksen ammattilaisen pitämänä.

Kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulassa on viidennen luokan ohjelmassa Veturitalliin tutustuminen. Tämä toteutuu opastettuina kierroksina Newmanin näyttelyssä. Kesän näyttelyiden yleisötyö toteutuu taiteilijapuheenvuoroina. Syksyn näyttelyihin toteutetaan sisältöön sopivaa pedagogiaa.

Pedagogista materiaalia tuotetaan olosuhteiden sallimissa rajoissa mm. kaikille avoimiksi tallenteiksi museon Facebook-sivuille, Youtube-kanavalle sekä verkkosivuille.

Pajatilan kalustusta, akustointia sekä muuta teknistä kehittämistä jatketaan vuoden aikana.

Markkinointi

Taidemuseon näyttelyistä tuotetaan julisteet, valotaulumainokset ja taidemuseon julkisivuun mainosbanderolli. Museon näyttelyohjelma jaetaan tammikuussa koteihin ja sitä on jaossa kaupungin eri pisteissä sekä tapahtumissa. Salon taidemuseo käyttää tiedotukseen kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tavoin STT:n tiedote- ja uutishuonepalvelua.

Näyttelytiedotteet lähetetään laajaan tiedottajakeluverkostoon, lisäksi ilmoitetaan paikallisessa lehdistössä, kaupungin matkailuesitteessä *Salo2022* sekä *Salo Vapaalla*-esitteessä, pääkaupunkiseudulla sekä alan lehdissä. Aktiivisen tiedottamisen lisäksi taidemuseo lähettää kuukausittain ilmestyvän uutiskirjeen tilaajille. Sosiaalisen median kanavista museon käytössä ovat Facebookissa ja Instagram. Taidemuseon kotisivujen osoite on www.salontaidemuseo.fi ja englanninkielisten www.saloartmuseum.fi

Viestinnän tehokkuutta seurataan Meltwaterin mediaraportoinnin avulla. Kävijäpalautetta kootaan Roidun reaaliaikaisen online-raportointityökalun avulla. Valmiiden rasti ruutuun -kohtien lisäksi palautetta on mahdollista antaa vapaana tekstinä. Asiakastuntemusta pyritään myös entisestään parantamaan kävijätutkimuksella, joka toteutetaan yhteistyössä Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Tutkimuksen avulla halutaan syventää museon tuntemusta sen nykyisestä kävijäkunnasta ja toisaalta myös selvittää sitä, millaisia mielikuvia ei-kävijöillä on museoon liittyen. Yleisötutkimus avaa ja syventää tietoa siitä, kuinka suuri merkitys taidemuseon toiminnalla on Salon talousalueella. Kulttuurihyvinvoinnin näkökulma on tunnistettu ja tärkeä, mutta sen lisäksi etsitään vastausta kysymykseen museon merkityksestä matkailun ja talouden vetovoimatekijänä.

Kuva: Teija Ala-Rakkola, 2018

Salon historiallinen museo SAMU

Toimintasuunnitelma 2022

Toiminnan periaatteet

Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio

Salon historiallinen museo SAMU on valtiosuutta nauttiva museo ja kuuluu Salon kaupungin museopalveluihin. Museon asioista päätettiin vuonna 2021 sivistyspalvelujen alaisessa vapaa-ajan lautakunnassa, jossa asiat esitteli sivistyspalveluiden johtaja.

Jäsenyydet

SAMU on omistajayhteisönsä Salon kaupungin kautta Suomen Museoliiton äänivaltainen jäsen. Lisäksi se kuuluu Varsinais-Suomen museot ry:een.

Toiminta-ajatus ja museokohteet

SAMUn tehtävä on tallentaa, tutkia, julkaista ja asettaa näytteille Salon historiaa ja mahdollisuuksien mukaan nykyisyyttä koskevaa kulttuuri- ja tuotantohistoriallista aineistoa. Museoon kuuluvat Salon elektroniikkamuseo sekä kulttuurihistorialliset paikallismuseot Halikon museo, Meritalon museo, Kiikalan kotiseutumuseo, Kreivinmäen ulkomuseoalue, Perniön museo, Ploominkin torppa, Suomusjärven kotiseutumuseo sekä Trömperin kestikievari. Ploominkin torppa on ollut useita vuosia suljettuna huonon kuntonsa vuoksi. Aiemmin SAMUun kuulunut Kiskon kotiseutumuseo siirtyi 1.1.2020 alkaen Kisko-Seuran hallintaan, sillä kokoelmat ja museokiinteistö ovat molemmat seuran omistuksessa.

Salon historiallinen museo tukee Muurlan ja Kiskon kotiseutumuseotoimintaa maksamalla museokohteiden kiinteistövuokraa Muurlassa sekä tonttivuokraa Kiskossa. Museo maksaa myös Salo-Uskelan seuran vuokran Nakolinnan kiinteistöstä, missä säilytetään seuran mittavia arkistokokoelmia.

Keskeiset toiminnot 2022

Museoiden toimintaa ja tapahtumien järjestämistä vaikeuttaa vuonna 2022 edelleen koronaepidemia. Museot toimivat viranomaisten sallimien määräysten rajoissa.

Elektroniikkamuseo on avoinna 1.9 - 3.5 kolmena päivänä viikossa, to-pe klo 11-17, la 11-15 ja kesäkaudella 4.5 -31.8 viitenä päivänä viikossa ke-pe klo 11-17, la-su klo 11-15. Aukipito hoidetaan työllistettyjen avulla. Viisi paikallismuseota, Halikon ja Meritalon museot sekä Kiikalan ja Suomusjärven kotiseutumuseot ja Trömperin kestikievari, ovat avoinna säännöllisinä aukioloaikoina kesäkaudella sekä muulloin sopimuksesta. Kreivinmäen ulkomuseoalue on avoinna ympäri vuoden. Perniön museo on kesäaukioloaikojen lisäksi avoinna myös talvikaudella sunnuntaisin. SAMU organisoii neljän paikallismuseon säännöllisen aukipidon yhteistyösopimuksilla paikallisyhdistysten kanssa. Perniön museoon ja Meritalon museoon rekrytoidaan määräaikaiset työntekijät kesäkaudelle. Meritalon museon osalta tämä parantaa saavutettavuutta, koska museo voidaan avata jo toukokuun puolivälissä koululaisryhmille.

Salon historiallisen museon kokoelmatyötä hankaloittaa suuresti kokoelmatilojen hajallaan olo sekä osin erittäin puutteelliset olosuhteet. Meritalon museon kokoelmat sijaitsevat tällä hetkellä hajautettuna; osin SAKTAn tiloissa sekä Elektroniikkamuseon varastotiloissa. Myös Perniön ja Halikon museon kokoelmat on hajautettu useaan eri varastotilaan. Toiminnan tärkeimpiä painopisteitä onkin lähivuosina yhteisen kokoelmatilahankkeen edistäminen ja toteuttaminen.

Vuonna 2016 valmistunut paikallismuseoiden kehittämissuunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vuoden aikana vastaamaan vallitsevia olosuhteita sekä henkilöstöresursseja. Vuodelle 2023 esitetään perustettavaksi museomestarin toimi. 2022 aikana museon vakuutusikäytännöt tutkitaan ja uudistetaan kokoelmien osalta. Työ on osittain aloitettu jo 2021. Uudistuva vakuutusikäytäntö huomioidaan vuoden 2023 budjetin laadinnan yhteydessä.

Salon elektroniikkamuseossa täydennetään Made in Salo näyttelyä lisäämällä uusia esineitä salolaisilta elektroniikka-alan yrityksiltä. Esineitä lisätään erityisesti puhelinpuolelle, mm. Salon Nokian yksiköstä saatuja erikoislaitteita. Kokoelmatilan arkisto- ja muun materiaalin ja käyttöesineiden järjestämistä, siirtoja ja osittaisia poistoja jatketaan vuoden 2022 aikana.

Museolle valmistetaan uusi verkkonäyttely vuoden 2020 lopulla poistuneen verkkonäyttelyn tilalle. Näyttelyssä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan museossa vuoden 2021 lopulla tehtyä salolaisten elektroniikka-alalla työskennelleiden naistyöntekijöiden haastattelumateriaalia ja videoita sekä museon arkistomateriaalia. Verkkonäyttely toteutetaan Varsinais-Suomen kulttuurirahastolta vuonna 2021 saadun apurahan avulla.

Kokoelmatyö

Historiallisen museon kokoelmanhallintajärjestelmän migraatio tapahtui uuteen Aina-kokoelmanhallintajärjestelmään vuoden 2021 alussa ja uusi ohjelma on aktiivisessa käytössä. Ohjelmaa kehitetään edelleen sitä hallinnoivan Turun museokeskuksen toimesta.

Vuonna 2017 aloitettu Salon historiallisen museon esinekokoelmien inventointi ja kuntokartoitus jatkuu vuonna 2022 Kiikalan kotiseutumuseon kokoelmaan. Museon kokoelmien tiedot digitoidaan kokoelmanhallintaohjelmaan puuttuvilta osiltaan. Muiden museoiden kohdalla jatketaan olemassa olevien esinetietojen täydentämistä ja numeroinnin tarkistamista.

Elektroniikkamuseossa jatketaan samoin esinetietojen viemistä Aina-kokoelmanhallintajärjestelmään. Työtä tekevät mahdollisuuksien mukaan työllistetyt tutkijan johdolla.

Kiinteistöt

Museokiinteistöjen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin tilapalveluiden kanssa ja pohditaan muun muassa energiakulutuksen kannalta ystävällisiä vaihtoehtoja lämpö- ja kosteusolosuhteiden tasaamiseksi niissä museokohteissa missä se on järkevästi mahdollista. Museokiinteistöjen korjaustarpeesta raportoidaan säännöllisesti vuosittain.

Meritalon museo, Trömperin kestikievari sekä Ploomingin torppa on kuntokartoitettu ja Meritaloon on tehty korjaussuunnitelma vuoden 2021 aikana. Näillä toimenpiteillä pyritään turvaamaan rakennukselle jatkossa tehtävät oikeat korjaustoimenpiteet rakennuksen ikä ja museostatus huomioiden. Työ tilattiin Restart Oy:ltä. Ploomingin torppa haetaan rakennussuojelun piiriin. Rakennusten korjauksissa pyritään etenemään kuntokartoitusten esittämässä kiireellisyysjärjestyksessä: näistä Trömperin kestikievarin sähköjen uusiminen sekä Ploomingin torpan vesikaton kunnostaminen ovat akuuteimpia toimenpiteitä. Kustannukset menevät kaupungin tilapalveluiden korjausmäärärahoista. Trömperin kestikievarin tuholaisongelmaa seurataan aktiivisesti ja tilanteen ratkaisemiseksi pyydetään asiantuntija-arvio.

Elektroniikkamuseon toimitilat (näyttely- ja kokoelmasäilytystilat) ovat Astrum-keskuksessa, jossa museo on vuokralla.

Näyttelyt ja tapahtumat

Museoiden näyttely- ja tapahtumatoimintaa järjestetään pandemiatilanteen asettamien rajoitusten puitteissa. Paikallismuseokohteissa yhteistyötahot toteuttavat omia näyttelyitään ja tapahtumiaan. Yhteistyötä näiden osalta tiivistetään myös SAMUn suuntaan suunnittelussa ja markkinoinnissa.

Perniön museon perusnäyttely avautui uudistettuna yleisölle 2.7.2021 suunnitelman mukaisesti. Uudistustyön ulkopuolelle jäi tuolloin museossa esillä oleva asekokoelma, jonka uudelleen järjestely on aloitettu teräaseiden inventoinnilla. Asekokoelmia koskevat luvat hoidetaan uuden aselainsäädännön mukaisiksi. Perusnäyttelyyn suunnitellut tarinalliset äänet toteutetaan vuoden 2022 keväällä, jolloin ne uudistavat kesäksi laajemmin aukeavaa museota. Perniön museon vaihtuvan näyttelyosuuden kuratointi jatkuu. Edellinen taiteilija valitsee seuraajansa sillä edellytyksellä, että tuotettavassa sisällössä on joku yhtymäkohta Perniöön tai perniöläisyyteen. Uuden kokonaisuuden on tarkoitus avautua kesäkaudelle 2023.

Halikon museossa on esillä Halikon sairaalasta kertova näyttely *Piipun juurella – Halikon piirimielisairaalan historiaa*. Näyttelystä tehdään videotallenne verkkoon. Uuden näyttelyn suunnittelu aloitetaan. Museon keskikerroksen nykyinen vitriinirakenne on näyttelytekniisesti miltei mahdoton ja rajoittaa esineiden ja tekstien esillepanoa. Uuden näyttelyn suunnittelun yhteydessä tulee pohtia kolmeen kerrokseen jakautuneen näyttelytilan johdonmukaisuutta ja alueen paikallismuseoita kokonaisuutena.

Trömperin museoon tehdään esite, suunnitellaan opaskyltti sekä uusitaan tienvarsiopasteet. Piha-rakennuksen ympäristö siistitään niin, että sitä voidaan jatkossa käyttää monipuolisemmin näyttelytilana sekä tapahtumissa. Meritalon museossa jatkaa näyttely *Kuki kukkani – vanhojen huonekasvien historiaa*.

Elektroniikkamuseo täydentää Made in Salo -näyttelyn sisältöä lisäämällä puhelinpuolelle uutta esineistöä ja muuta materiaalia, jota on saatu Nokian Salon yksiköstä. Museossa jatketaan kuukauden esine esittelyjä. Lasten työpajatoimintaa pyritään jatkamaan talvi-, kesä - ja syyslomien aikana sekä järjestetään muita tapahtumia ja opastuksia koronapandemian rajoitukset huomioiden.

Museoiden yhteistyötä koulujen kanssa tiivistetään uuden kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan mukaisesti. Meritalon museon puutarhan ylläpitotyötä jatketaan mahdollisuuksien mukaan ja tapahtumatoimintaa kehitetään yhteistyössä mm. lähikoulujen sekä Sagalundin lastenkulttuurikeskuksen kanssa. Perniön museoon suunnitellaan työpaja osana lastenkulttuurin maaliskuu tapahtumaa yhdessä Sagalundin lastenkulttuurikeskuksen kanssa.

Meritalon museo ja Elektroniikkamuseo osallistuvat Taiteiden Yä –tapahtumaan ja Halikon museo Kurpitsaviikolle, jos nämä järjestetään. Meritalon museossa järjestetään joulutapahtuma, joka suunnataan sekä yleisölle että lähikouluille.

Yhteistyö ja markkinointi

Yhteistyötä jatketaan Salon elektroniikkamuseon ystävien, paikallisten yhdistysten, Kulttuurikumppanien, museoiden, yliopiston ja muiden oppilaitosten sekä mm. vanhuspalveluiden kanssa. SAMU osallistuu kaupungin yhteismarkkinointiin ja viestintään sekä palvelee asiakkaita kaupungin ja omien 2020 uudistuneiden nettisivujen kautta. Verkkosivujen graafista ilmettä ja sisältöä kehitetään edelleen ostopalveluiden avulla. Näkyvyyttä edistetään lisäksi omalla vuosikalenterilla, kaupunkilaisille jaettavan *Salo Vapaalla* -lehtisen muodossa sekä lehti-ilmoituksin ja katumarkkinoinnilla. Myös somekanavia käytetään tehokkaasti markkinointiin. Museo tiedottaa työpajoista ja tapahtumista sekä lehti-ilmoituksin että sähköisin ryhmäpostituksin ja somekanavien avulla.

Kuki Kukkanen- näyttelystä Meritalon museossa. Kuva: Mia Juva 2021

Museopalveluiden henkilöstö 2022

Museopalveluiden vakinainen henkilöstö käsittää 9 museoammattilaista. Lounais-Suomen AVIn tekemässä työpaikkatarkastuksessa keväällä 2021 kiinnitettiin huomiota museoiden henkilöstön kuormittumiseen ja uupumiseen. Tarkastuksen jälkeen Länsirannikon työterveyden tekemä työpaikkaselvitys ja psykososiaalisen kuormittumisen tutkimus vahvistivat asian. Vuoden 2013 jälkeen kulttuurista on leikattu suhteessa enemmän toimintavaroja kuin yhdestäkään muusta kaupungin palvelualueesta poistamalla mm. henkilöresursseista tiedottaja, toimistos sihteeri ja täysiaikainen kulttuurijohtaja sekä muuttamalla taidemuseon johtajan työnkuva koskemaan koko museopalveluiden johtamista.

Museoiden henkilöstörakennetta on vahvistettava pitkällä aikavälillä. Historiallisen museon museomestarin toimea valmistellaan edelleen 2023 talousarvioon. Henkilöstökehitystä jatketaan valmistelemalla amanuenssin tai tuottajan nimikettä helpottamaan taidemuseon työkuormaa. Nykyisellään museon intendentti tekee pääosin assistentin ja amanuenssin taseisia tehtäviä, eikä pääse osallistumaan syvempään museotyöhön lainkaan. Kulttuuripalvelut kokonaisuudessaan tarvitsee yhteistä tiedottajaa, sillä nykyisellään viestintä ja markkinointi vievät huomattavasti työaikaa varsinaisten kulttuurisisältöjen valmistamiselta. Vuoden 2019 työaikakirjanpidon mukaan yli puolet taidemuseon intendentin työajasta kuluu tiedotukseen ja markkinointiin. Kulttuurilla on ollut oma tiedottaja vuoden 2014 alkuun asti. Asiaa valmistellaan yhdessä kulttuurituottajien ja vapaa-aikajohtajan kanssa.

Määräaikaiset työsuhteet

Vuoden aikana rekrytoidaan mahdollisten vakinaisissa toimissa tulevien muutosten lisäksi suuri määrä määräaikaista henkilöstöä. Perniön ja Meritalon museoihin rekrytoidaan kevättalvella kaksi määräaikaista työntekijää kesäkaudeksi. Muilta osin määräaikaisuudet täytetään työvoimapalveluiden avulla. Taidemuseon kevät- ja syyskaudella esillä olevat näyttelyt edellyttävät 4 museovalvojaa. Lisäksi taidemuseon kassatyössä työskentelee yksi määräaikainen, joka vastaa vakinaisen henkilökunnan sijaistamisesta loma-aikoina sekä kassatyön ulkopuolisten työtehtävien aikana.

Elektroniikkamuseossa työskentelee läpi vuoden samanaikaisesti vähintään kolme määräaikaista työntekijää sekä asiakaspalvelu- että kokoelmatehtävissä. Paikallismuseoiden kokoelmatyöhön voidaan tilaisuuden tullen sijoittaa yksi määräaikainen museoassistentti tai pandemiatilanteen sulkiessa kaupungin palveluita myös muualta organisaatiosta tullutta työvoimaa.

Koulutus ja opintomatkat

Ammatillisen osaamisen ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota. Museoiden henkilökunta osallistuu Museoliiton ja Varsinais-Suomen maakuntamuseon järjestämiin koulutuksiin sekä Tako-työhön. Henkilöstöä rohkaistaan oma-aloitteisesti etsimään sopivaa, omaa osaamista täydentävää koulutusta myös oman alan ulkopuolelta mm. kansalaisopiston koulutustarjonta huomioiden. Taidemuseon henkilöstön taiteentuntemusta sekä museoteknistä osaamista tuetaan mahdollistamalla näyttelykäyntejä, henkilöstön käytössä ovat Museokortit sekä Icomin yhteisöjäsenkortti. Ensiapukortit pidetään ajan tasalla.

Työhyvinvointi

Työn luonne museoissa on paitsi suuren henkilöstövajeen myös toimintamallin vuoksi kuormittavaa. Museotoiminnan pohja-ajatuksena on tehdä pitkäjänteisesti ja kestävällä tavalla kauas tulevaisuuteen tähtäävää työtä (kuten kokoelmatyö). Samalla työtä rytmittävät vuoden kierto ja näyttelytoimintaan liittyvä projektityö. Projektityössä tarvittavaa palautumisaikaa projektin päättymisen jälkeen ei ole. Vuoden aikana kiinnitetään erityistä huomiota yhdessä tekemisen mielekkyyteen, työn suunnitteluun ja kommunikaatioon sekä luodaan paikkoja yhteiselle virkistäytymiselle.